

Учрежденьсиг болн предприятъсиг үвлд белдхмн

Ямарац чигн кодлмнн белд-ар эртас кегден болхла, ашнь сән болдж гардг. Тер учрар, Хальмг АССР-н предприятъс болн учрежденье үвлин сармудар тасрхан угагъар, нег джисатагъар ик күүцәнъгү-стәгъар кодлхин кергт. белдврин ик кодлмш кеджәцхәнә. Эднә ик зунь кодлдг гермү-дән бәәдг орман дуладхад, белдврин кодлмшән дуусчк-хадж. Эн тустан селә-балгъс ясдж кеерүлгәнә сара хонга кодлмш ик дөнъ күргв. Гермү-дин, предприятъсин ясврт эн сард икар оньг өггдв. Терүнәс көлтә Элстин кесг уульницсн цеврлгдәд, гермүднъ ясгдв. Юстин болн Черноземельск райодин центрмүдъ му бишәр ясгдв.

Болв чигн, үвлд белдлгәнә кодлмш ода бийнь ик дуту-дундта болчкад, хашньгар йо-вулгдджана.

Үвлд белдлгән ганцхи гер дулаллгәнәс, кодлмшин газр-ан яслгәнәс бүрдхш. Тосхлтин предприятъс болхла, сырьен, полуфабрикатин, тұләнә кө-рнъ хоршадж авх кергтә; транспортд — ясврин хорас, мастерскойс кергтә, шалдрнъ тұлән болн машинә тосна кө-рнъ белддж авх кергтә.

«Калмыкстрой» трестин си-стемәр үвлд белдлгән хашнь йовдта болджана. Хәләхд, Балковск карьер деер 700 гар кубометр тосхлтин чолун белн овалгъата бәәнә, эн чолун альднъ болвчи кергтә; Элстин тосхлтин организацет чигн, Садовое селәнд тосхгдх шко-лин девекрт чигн бачм кергтә. Намрин хур экахла, зөбдг аргъ багърх, дакад, чолугъар эртәрн сүүринъ тәвәд эс авчкхла, үвлин тосхлт бас зог-сх, — алькарнъ авад хәләв-чи, эн чолу зөблгән — «Кал-мыкстрой» трестин шишлнъ бийиннъ бачм төр. Зуг эн чо-луг ода бийнь эклдж зөбгәәд уга.

«Калмыкстрой» трестин мед-лд бәәх Элстин тоосхин за-вод бас сулар үвлд белдджә-нә. 300 тонн чолун нүүрсн кергтә бәәснәс завод 120 тонн зөбдж авч. Зурагъарц болх-ла, 1000 тонн шавр зөбдж авх бәәснәс, 150 зөбгддж.

«Калмыкстрой» трест хам-гин түрүнд, төмр-бетонн цехд оньган өгх зовтә бәәсми: тосхлтин модн хатәр мана газ-рт, модн бахнсиг төмр-бетонн бахнсар сольдж болхмн. Терү-гән ил медә бәәдж. «Калмык-строй» трест эн ик бачм кергтә цехән дуусхар шамдджахш.

Эн цех кодлдг болгъхин кер-гт. цехиг халун уурар теткдг уурин хәәсдин гер бүркдж-терз, шил тәвдж, дотр-газа уга шалддж, сәәнәр дулалх эндр маньгъдура төр бәәнә. Эн кодлмш дегд ик гарута кодлмш биш, шунад арднъ ор-хла, ода бийнь ора биш, но-ябрь декабрь хоёр сард дуу-сдж болхмн. Ашднъ кесг минь-гн арслнъга модн әрвлгдәд, модна ормд Элстд кегден тө-мр-бетон бахнс балкс тосхгд-джах гер болгънд орхмн.

Республикин хотлас ууджмд кесг чолуна карьер, хулс белд-лгәнә бригаде бәәнә. Мана эн эдл-ахусар кодлмшчнр ток-тнлл уга, кесгнъ удан кодллго гарч одад бәәцхәнә. Эннъ бас учрта: республикин бәәрн газ-рин промышленностин медлд бәәх Ар нуурин, Алцнъгү-тин, Беренә хулсна эдл-ахусар ода бийнь гүүлгәнә точкс уга, хот-хоолан Элстәс ирдж авц-хана.

«Зунда» карьер деер тосхгд-джах магазин октябрин 15 күртл дуусгдх зурата бәәсн, болв ода бийнь дуусгдхасн де-гд хол.

Тер мет эн эдл-ахусар пәт-рәр тетклгән бас сән биш. «Зунда» деер ноябрь сарин нег шин күртл 4 пәтртә гер бәргдх бәәсн, бас дуусгдәд уга. Промкомбинатин систе-мин эдл-ахусар чигн пәтрәр тетклгән, пәтрмүдин ясвр ик хурдар кегддж йовхмн уга.

Эн деер кегден дуту-дунд тоотиг цаг деернъ чиклхнъ «Калмыкстрой» трест (толгъа-чнъ үр Жуковский), танъгъчин бәәрн газрин промышленно-стин предприятъсин правлень (толгъачнъ үр Кирбасов).

«Калмыкстрой» трест болн бәәрн газрин предприятъс, үв-лин цагин кодлмшиг йовудта болгъхин төлә белдврин код-лмштән шамддж, киитн экл-хәс урд дуусдж авх кергтә.